

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД:НТАГ-2025/27-ШТА-ГА

“ХҮҮ, ТОРГУУЛИЙН ОРЛОГЫН БҮРДҮҮЛЭЛТ, ЗАРЦУУЛАЛТ”-Д
ХИЙСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Аудитын дэлгэрэнгүй тайлантай дараах холбоосоор орж танилцана уу.
<https://audit.mn/>

ҮНДСЭН МЭДЭЭЛЭЛ

**ТАТВАРЫН БУС
ОРЛОГЫН 3.8 ХУВИЙГ
ХҮҮ, ТОРГУУЛИЙН
ОРЛОГО ЭЗЭЛЖ
БАЙНА.**

**ХҮҮ,
ТОРГУУЛИЙН
ОРЛОГО**

Аймгийн ЗДТГ-ын СТСХ-ээс ирүүлсэн мэдээллээр аймгийн хэмжээнд 2023-2024 онуудад 1,567.5 сая төгрөгийн торгуулийн орлогыг бүрдүүлсэн байна.

2023 онд

**4 сум 27.1 сая төгрөгөөр
төлөвлөсөн байна.**

2024 онд

**5 сум 60.5 сая төгрөгөөр
төлөвлөсөн байна.**

Сумдын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн хүүгийн орлогыг 2023 онд 4 сум 27.1 сая төгрөгөөр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 88.3 сая төгрөг орсон байна. Харин 2024 онд 5 сум 60.5 сая төгрөгөөр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 96.6 сая төгрөг орсон байна

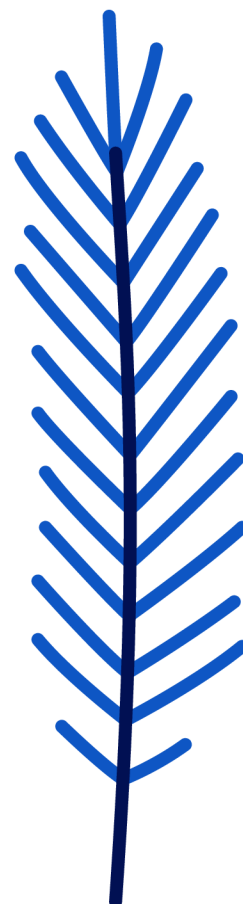
ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮН

Аймгийн торгуулийн орлогын гүйцэтгэл

Аймгийн хэмжээнд нийт торгуулийн орлого төлөвлөгөөнөөс давсан бол сумдын орлогын гүйцэтгэл харилцан адилгүй байна. Энэ нь торгуулийн орлогыг урьдчилан тооцох бололцоогүй, тохиолдлын шинж чанартай байгаагаас шалтгаалсан байна.

Улсын байцаагчид торгуулийн орлогын урьдчилсан тоо суурь судалгаа гаргах боломжгүй учраас Баянхонгор аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс нь торгуулийн орлогыг өмнөх жилүүдийн гүйцэтгэлд тулгуурлан төлөвлөж, Сангийн яам жил бүр нэмж хянасан байна.

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮН

2,801.7 сая
төгрөгийн торгууль

“Орон нутгийн
төсөвт”

2,103.8
САЯ ТӨГРӨГ

230.4
САЯ ТӨГРӨГ

Улсын
төсөвт

Хэрэгжсэн

83.3%

RISK

Торгуулийн орлогыг урьдчилан төлөвлөх нь Төсвийн орлого бүрдүүлэлт тасалдах, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон Авто замын тухай хуулийн дагуу зорилтот санд хуваарилах орлогын эх үүсвэр хангалтгүй байх эрсдэл үүсэхээр байна.

Өмнөх жилийн гүйцэтгэлээр дараа жилийн төсвийн орлогын эх үүсвэрийг бүрдүүлэх эрх зүйн тогтолцоо бий болгохыг эрх бүхий байгууллагад зөвлөмжөөр хүргүүлэх саналыг Нийслэл дэх Төрийн аудитын газарт уламжлав.

Нийгмийн даатгалын байгууллагын хувьд тэтгэвэр, тэтгэмж, ажилгүйдэл, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн арилжааны банк дахь харилцах дансны үлдэгдэлд тооцсон хүүгийн орлого төвлөрч байгаа бөгөөд энэ нь санхүүгийн нэмэлт эх үүсвэр болж байна.

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮН

Торгуулийн орлого

Төлөвлөгөө

1,781.8 САЯ ТӨГРӨГ

2023 онд

Гүйцэтгэл

1,838.3 САЯ ТӨГРӨГ

Төлөвлөгөө

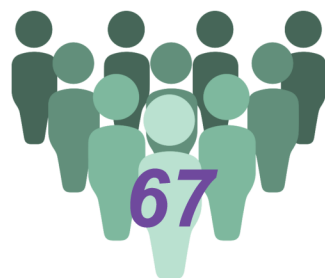
2,033.5 САЯ ТӨГРӨГ

2024 онд

Гүйцэтгэл

2,276.5 САЯ ТӨГРӨГ

Эрх бүхий
Албан тушаалтан

345.2 сая төгрөгийн
торгуулийн орлогыг
төвлөрүүлэх

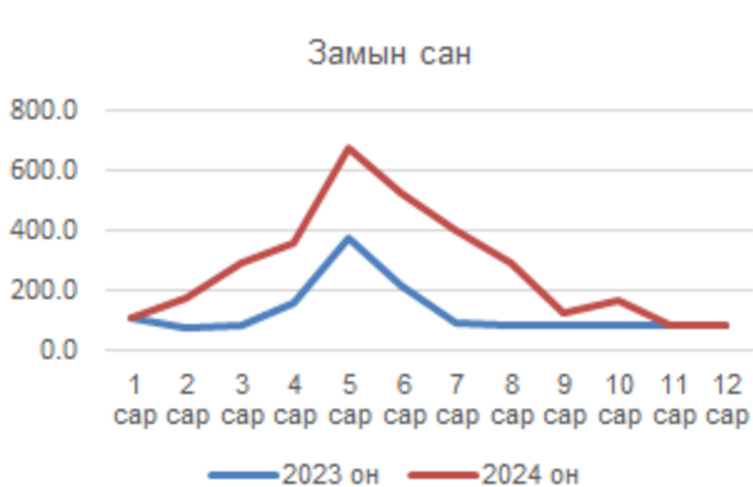

Баянхонгор аймгийн Татварын газар,
Байгаль орчны газар, Онцгой байдлын газар,
Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар болон Хөдөлмөр,
халамж үйлчилгээний газрууд нь
торгууль ногдуулах эрх бүхий улсын байцаагчдын гаргасан
торгуулийн шийдвэрийн хэрэгжилт, төвлөрүүлсэн орлогын
хэмжээг алба хаагчдын гүйцэтгэлийг үнэлэх үзүүлэлтэд
тусгаж, ажил дүгнэхэд харгалзан үздэггүй байна.

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮН

Авто замын сан болон, ГХУС зардлын төсвийн хуваарь

Баянхонгор аймгийн
гэмт хэргээс
урьдчилан сэргийлэх
ажлыг зохицуулах
салбар зөвлөл

2023 онд

4 БҮЛЭГ
70 АРГА ХЭМЖЭЭ

Санхүүжилт
238.9 САЯ ТӨГРӨГ

90,3%

4 бүлэг
82 арга
ХЭМЖЭЭ

2024 онд

Санхүүжилт
560.0 САЯ ТӨГРӨГ

97,1%

15.3 сая төгрөг
ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮН

АВТО ЗАМЫН САН

22

ТӨСӨЛ, АРГА
ХЭМЖЭЭ

1,543.9
сая төгрөг

16
ТӨСӨЛ, АРГА
ХЭМЖЭЭ

1,718.7
сая төгрөг

Монгол улсын хэмжээнд
1 өдөрт хэдэн торгууль
ногдуулж байгаа тоо
мэдээг нэгтгэсэн нэгдсэн
систем өнөөдрийн
байдлаар байхгүй байна.

4

20.5 сая төгрөг
АЛБАН
ШААРДЛАГА

395.8 сая
төгрөг
ЗӨВЛӨМЖ

7

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

ДҮГНЭЛТ

1. Хүү, торгуулийн орлогыг урьдчилан үндэслэлтэйгээр тооцоолж, бодит байдалд нийцүүлэн төлөвлөх нөхцөл бүрдээгүй байна.

2. Хүү, торгуулийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой эрх зүйн орчныг сайжруулах шаардлагатай байна.

3. Төлөвлөсөн торгуулийн орлого даван биелсэн ч эрх бүхий албан тушаалтнуудын ногдуулсан торгуулийн орлого бүрэн төвлөрөөгүй байна.

4. Хүү торгуулийн орлогыг хуваарилахдаа орлогын биелэлтээс үл хамааран батлагдсан хуваарийн дагуу санхүүжилтийг олгож байна.

5. Авто замын сангийн хөрөнгөөр хийсэн төсөл, арга хэмжээ болон гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний хүрээнд зарцуулсан хөрөнгөөс тодорхой хэмжээний үр дүнг гарсан байна.

6. Хүү, торгуулийн орлогын зарцуулалт нь гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг Шилэн данс, олон нийтэд мэдээллийн сувгаар хүргэж ил тод мэдээлсэн байна.

7. Монгол улсын хэмжээнд 1 өдөрт хэдэн торгууль ногдуулж байгаа тоо мэдээг нэгтгэсэн нэгдсэн систем өнөөдрийн байдлаар байхгүй байна.

1 ЗӨВЛӨМЖ

1. Эрх бүхий албан тушаалтнуудын ногдуулсан торгуулийн орлого бүрэн төвлөрөөгүй байдалд нэгдсэн арга хэмжээ зохион байгуулж, хэрэгжилтийг бүрэн хангуулах арга хэмжээг авч ажиллах.

2. Баянхонгор аймгийн ГХУСАЗСЗ-ийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан сургалт, зөвлөгөөнийг зохион байгуулахдаа Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийг баримтлан үр ашиггүй зардал гаргахгүй байх.

3. Хүү, торгуулийн орлогын төлөвлөгөө болон гүйцэтгэлийн зөрүүг жил бүр дүгнэж, давсан болон дутсан голлох шалтгаануудыг бодит үндэслэлтэйгээр үнэлэх, Төрийн байгууллагуудаас төвлөрөх хүү, торгуулийн орлогын тасалдах болон нэмэгдэх эрсдэлийг үнэлж байх тогтолцоог бүрдүүлэх.

4. Сар бүрийн санхүүжилт хуваарилалтыг хийхдээ эрх бүхий байгууллагаас торгуулийн мэдээг гаргуулан авчхүү торгуулийн орлоготой уялдуулан санхүүжилтийг хуваарилж байх.

5. Алба хаагч нарын ногдуулсан 287.8 сая төгрөгийн торгуулийн орлого бүрэн төвлөрөөгүй байдалд нэгдсэн арга хэмжээ зохион байгуулж, хэрэгжилтийг бүрэн хангуулах арга хэмжээг авч ажиллах.

6. Татварын улсын байцаагчийн ногдуулсан 57.4 сая төгрөгийн торгуулийн орлого бүрэн төвлөрөөгүй байдалд нэгдсэн арга хэмжээ зохион байгуулж, хэрэгжилтийг бүрэн хангуулах арга хэмжээг авч ажиллах.

7. Торгууль ногдуулах эрх бүхий албан хаагчдын төвлөрүүлсэн орлогын хэмжээг ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтэд тусган, ажил дүгнэхэд харгалзан үздэг байх зохицуулалтыг нэвтрүүлэх.